

PRÁCE ŠTÁBU DIVIZE PŘI PLÁNOVÁNÍ VRTULNÍKOVÉHO VÝSADKU

Podplukovník Karel Kroupa

Podle rozhodnutí velitele armády může padákový (vrtulníkový) výsadek působit ve prospěch divize. V tom případě plánuje zabezpečení i celou bojovou činnost výsadku štáb armády.

Velitel divize dostane bojové nařízení, z něhož se dozví:

1. Úkol výsadku podle variant (mohou být 2–3 varianty).

2. Jakými prostředky zabezpečí úkol výsadku divize (ZHN, dělostřelectvo).

3. Opatření z hlediska PVO (průletové pásmo, výška letu, typy letounů, doba průletu, heslo pro uzavření a otevření průletového pásma).

4. Spojení s výsadkem (volací znaky a frekvence).

5. Součinnostní čáry, místo setkání velitelů.

6. Pomůcky pro utajení velení s výsadkem.

7. Povinnosti vyplývající pro divizi z hlediska materiálního a zdravotnického zabezpečení po sloučení s výsadkem.

8. Signál k vysazení výsadku (podle variant).

Na základě tohoto nařízení musí štáb divize:

— vydat potřebné rozkazy plukům, ovr a dělostřelectvu, protiletadlovým prostředkům,

— vyčlenit potřebné spojovací prostředky pro spojovací směr s výsadkem u všech pluků (spoj. směr aktivuje za boje jen pluk, který útočí na směru bojové činnosti výsadku). Zařadit výsadek do sítě velitele divize není výhodné,

— pověřit 1 důstojníka štábu divize funkcí směrového důstojníka za výsadkem (s úkolem získávat zprávy o nepříteli, informovat o postupu vlastních vojsk, zprostředkovat požadavky velitele výsadku na jednotky divize apod.).

Podle rozhodnutí velitele armády může být divize pověřena zplánovat a zabezpečit výsadek sama. Půjde zpravidla o vrtulníkový výsadek. V tom případě dostane k tomu rozkaz formou bojového nařízení nebo tento úkol bude součástí celkového

úkolů divize. Úkol však nebude přesně prostorově ani časově ohraničen.

Ke splnění úkolu dostane velitel divize vždy letecké dopravní prostředky a hodnotu leteckého zabezpečení úkolu, výjimečně i jaderné prostředky, bude-li jich třeba a budou-li prostředky divize vyčerpány.

Na základě stanoveného úkolu musí velitel a štáb divize řešit:

a) velitel divize

— stanovit prostor vysazení a úkol (2–3 varianty) s přihlédnutím k situaci nepříteli, zámyslu vedení boje divizí, teorii a úkolu nařízeného velitelem armády;

— stanovit druhy a hodnotu bojového zabezpečení;

— stanovit dobu pohotovosti výsadku a předpokládanou dobu vysazení;

— určit jednotku, která bude plnit úkol výsadku.

Toto rozhodnutí musí být součástí rozhodnutí o použití hlavních útvarů divize, aby štáb měl dostatek času připravit bojovou činnost výsadku;

b) štáb divize

1. **vydat předběžné nařízení** jednotce (výsadku) a určit jí výchozí prostor pro vysazení a rámcově úkol,

2. **organizovat součinnost uvnitř** vlastního štábu k zabezpečení vysazení, při kterém řeší:

— objekty a způsob použití atomových zbraní, které přímo nebo nepřímo působí ve prospěch výsadku a jak ovlivní splnění úkolu výsadkem (náč. oper. odd., vel. děl.),

— objekty, které bude nutné zničit nebo umlčet letectvem a podporu boje výsadku (náč. oper. odd.);

— způsob vyžadování raket, letectva, dělostřelectva (vel. děl., náč. oper. odd.);

— výchozí prostor pro vysazení, osu a výšku letu, plochy vysazení, průletové pásmo, signály pro otevření a uzavření pásma;

— součinnostní čáry a signály (náč. oper. odd.);

— způsob spojení výsadku se štábem divize, s pluky, PzO, volací znaky, frekvence, tabulky signálů, hovorové tabulky, využití vrtulníků pro spojení (náč. spojení, náč. 6. odd.);

— určí směrového důstojníka k výsadku a jeho vybavení pojičky (náč. oper. odd., náč. spojení, náč. 6. odd.);

— materiální a zdravotnické zabezpečení, doplnění zásob do zahájení boje, zdravotnické a týlové zabezpečení po sloučení (důstojník týlu);

— prostor soustředění a činnost po sloučení (náč. oper. odd.);

— OPROL v přípravném období, za boje, po sloučení (chem. náč.);

— pohotovost k vysazení.

Součinnost řídí jeden z hlavních funkcionářů divize (velitel, NŠ, ZV) a uskutěňuje se většinou odděleně od hlavní organizace součinnosti, aby se co nejvíce ušetřil čas pro přípravu výsadku.

Tuto součinnost možno uskutečnit za přítomnosti velitele výsadku i letce-velitele skupiny dopravního letectva nebo bez nich.

Závěry z pokynů velitele divize i ze součinnosti slouží směrovému důstojníkovi pro výsadek ke zpracování bojového nařízení, které obsahuje:

1. Zprávy o nepříteli ze zájmového prostoru výsadku (prostor vysazení, ZHN, radiolokátory, letiště, počasí, vlastní PzS).

2. Prostory vysazení a úkoly po variantách, doba samostatného plnění úkolu, heslo, činnost po sloučení.

3. Dopravní letecký útvar, odletové letiště (plochy), záložní letiště (plochy), osa a výška přeletu, doba soustředění dopravního letectva ve výchozím prostoru pro vysazení, VS dopravního letectva, doba součinnosti velitele výsadku s dopravním letectvem.

4. Zabezpečení úkolu: ZHN, letectvem, dělostřelctvem (konkrétně kdo zabezpečí, hodnota, čas, způsob vyžádání).

5. PVO: Průletové pásmo, výška letu pásmem, signál pro otevření a uzavření pásma, pravděpodobná doba průletu pásmem.

6. Spojení a utajení velení:

a) s výchozím prostorem pro vysazení, součinností spojení (se štábem divize, PzO, pluky);

b) součinnostní čáry:

— rádiových signálů,

— optických signálů,

— zastavení palby,

— setkání průzkumů,

— místo setkání velitelů;

c) utajení velení: kódování map, hovorové a signální tabulky.

7. Materiální a zdravotnické zabezpečení:

Jaké zásoby vzít do boje a čas a způsob doplnění, zdravotnické zabezpečení po sloučení.

8. Pohotovost k vysazení a signál k vysazení výsadku podle varianty.

Bojové nařízení vydává velitel divize (ZV) veliteli výsadku na VS divize a současně schválí hrubě rozhodnutí velitele výsadku.

Při nedostatku času, což bude běžné, doručí bojové nařízení veliteli výsadku důstojník štábu divize na VS výsadku ve výchozím prostoru pro vysazení a schválí v duchu zámyslu velitele divize.

Velitelé a náčelníci druhů vojsk zabezpečí proniknutí závěrů součinnosti do druhů vojsk. Velitel výsadku po návratu ke své jednotce (nebo po doručení bojového nařízení na VS výsadku) ujasní si úkol, zhodnotí situaci, vydá své rozhodnutí podřízeným velitelům formou ústního bojového rozkazu a organizuje současně krátkou součinnost.

Podle pokynů velitele divize a součinnosti zpracovává orgán letecké armády nebo LOS armády potřebné bojové nařízení pro leteckou dopravní skupinu.

Po zahájení boje divizí a po dosažení pohotovosti výsadku a dopravního letectva ve výchozím prostoru pro vysazení upřesňuje velitel divize (přes směrového důstojníka) výsadku a letectvu smluvným signálem čas vysazení (Čv) a variantu. Tento signál musí být předán i do štábu divize náčelníkům druhů vojsk a týlu. Do této doby je nutné předávat veliteli výsadku ze zájmového prostoru všechny zprávy o nepříteli, o jaderných úderech nepříteli i vlastních, zvláště pozemních.

Po vysazení musí směrový důstojník navázat ihned spojení s výsadkem. Podle zkušeností ze cvičení je výhodné použít k tomuto úkolu vrtulník Mi-1 s rádiovou stanicí R-105. Na cvičení RUBIN bylo nepřetržitě spojení s výsadkem ve dne na vzdálenost 60 km a v noci na vzdálenost 100 km (Mi-1 ve výšce 600–1000 m).

Údaje stanovené bojovým nařízením je nutné zpracovat do rozhodnutí velitele divize a vést v pracovních mapách náčelníků.

Na zplánování a zabezpečení boje výsadku se musí podílet velitel a téměř celý štáb v určitém časovém období, má-li výsadek úspěšně splnit úkol.

V závěru uvedu několik norem potřebných pro štáby divízi při plánování vrtulníkového výsadku.

Pro přípravu vrtulníkového výsadku pro boj počítáme asi 4–6 hodin času od okamžiku, kdy se velitel divize rozhodl použít některý motostřelecký prapor jako vrtulníkový výsadek.

Možná časová kalkulace:

Zplánování výsadku na štábu divize	60'
Zpracování bojového nařízení směrovým důstojníkem (u vyškoleného důstojníka)	30'
Na velitelskou činnost výsadku (praporu)	60'
Pro přípravu jednotky k plnění úkolu (doplnění zásob, odlehčení výstroje, dílčí návky úkolu apod.)	60'
Přesun k odletovým plochám (z výchozího položení pro nasednutí a naložení) a naložení a nasednutí jednotky	60'

Do těchto časů není započtena doba potřebná pro doručení rozkazu veliteli výsadku nebo doba potřebná pro přelet velitele výsadku na své VS po obdržení úkolu na VS divize.

Vzhledem k dosavadní organizaci je nutné zesílit motostřelecký prapor pro samostatné plnění úkolu, podle charakteru úkolu, situace a délky samostatné bojové činnosti.

Možné zesílení: 1 baterie BzK 82 mm (6 ks), 1 ženijní četa, 1 družstvo chemického průzkumu.

Vrtulníkový výsadek v síle zesíleného praporu může samostatně bojovat 2–3 hodiny. Při tempu útoku vlastních vojsk 8–10 km může být prostor vysazení vzdá-

len 20–30 km od čel předsunutého odřadu. Hloubku vysazení nelze stanovit vzdáleností v kilometrech, ale je závislá od situace vlastních jednotek, nepřítelů, úkolu, tempa vlastních vojsk, použití jaderných prostředků, podpoře výsadku, jeho síle a složení apod. Vrtulníkový výsadek bere do boje nutné zásoby.

Nejtěžší dopravní prostředek, který může Mi-4 přepravovat, je GAZ-69. Vzhledem k pohotovostní váze 1580 kg je třeba jej maximálně odlehčit sejmutím plachty, trubkových konstrukcí, záložního kola, sedadla pro osádku, sedadla pro velitele vozu, snížit dávky PHM na minimum apod. a snížit jeho váhu na 1200 kg. I při tomto snížení musí osádka Mi-4 snížit zásoby LPHM a tím zkrátit dolet. Proto musíme vždy pečlivě uvážit potřebu GAZ u výsadku.

Výchozí prostor pro vysazení vrtulníkového výsadku je výhodné volit na vzdálenost asi 30–50 km od čel vlastních jednotek. Tento prostor zahrnuje odletové plochy vrtulníků i prostory soustředění výsadků. Rozměry pro odletové a přistávací plochy pro letku Mi-4 (12 letounů) je třeba volit asi 300×500 m, pro pluk Mi-4 o 3 letkách (36–40 letounů) 600×1000 m se sklonem do 5°.

Nakonec uvádím možný příklad výpočtu potřeby Mi-4 pro zesílený motostřelecký prapor za těchto podmínek:

Zesílení: 1 baterie BzK 82 mm (6 ks), 1 ženijní četa, 1 družstvo chemického průzkumu, 3 GAZ, celkem 60 osob.

Zásoby: podle návrhu v článku.

Prapor: 280 osob, 3 GAZ, 7 motocyklů, 2 kanóny BzK 82 mm, 3 minomety 82 mm.

Možné složení zásob:		
Munice:	pro ruční zbraně	1 pp (u muže)
	pro pancéřovky a tarasnice	1 pp (u muže)
	pro kanóny BzK 82 mm	1/4 pp
	pro minomety 82 mm	1/2 pp
	2 RG a 400 g trhavin	(u muže)
PHM:	GAZ	1/5 ná
	motocykl	1 ná
Potraviny:		1 kdp (na muže)

Potřeba Mi-4:

Jednotka		Poče osob, materiálu	Počet Mi-4	Poznámka
prapor	Osoby motocykly	240 7	25	
	protitanková četa	2 BzK 10 osob 1 GAZ-69	4	2 letouny - kanóny a obsluhy 1 letoun — ¼ pp pro 2 BzK = 800 kg 1 letoun - 1 GAZ-69
	minometná četa	3 minometry 15 osob	3	1 letoun - ½ pp, mi- nomet a obsluha
	obvaziště	1 GAZ-69	1	
	bojová výdejna	1 GAZ-69		určen hlavně pro pře- sun munice pro mino- metnou četu
	velitelství praporu	10	1	přepravovat rozděleně v celém praporu
	Celkem prapor		35	
zesílení	baterie BzK 82 mm	6 BzK 30 osob 3 GAZ-69	12	6 letounů - 6 kanónů s obsluhou 3 letouny - 3 GAZ-69 3 letouny - 6×¼ pp= = 2400 kg
	ženijní četa a družstvo chem. průzkumu	30 osob 120 PT Mi 100 kg TNT	4	3 letouny - 30 osob 1 letoun - miny a trha- viny
	Celkem zesílení		16	
Zesílený prapor celkem			51	záloha 2—3 Mi-4

Poznámka:

Normy pro výpočet:

voják s výstrojí a výzbrojí
motocykl s 1 ná
minomet 82 mm
kanón BzK 82 mm
tarasnice

100 kg
100 kg
67 kg
390 kg
20 kg

Munice:

truhlík min. 82 mm (3 ks) 13 kg
truhlík granátů pro BzK 82 mm
(2 ks) 40 kg
truhlík střel do tarasnice (4 ks) 20 kg